

Recenzja

STAFLEU FRANS A. & MENNEGA ERIK A. 2000. **Taxonomic literature. A selective guide to botanical publications and collections with dates, commentaries and types. Supplement VI: Do–E.** vi + 518 str. Opr., format 15,5 × 24,5 cm. Regnum Vegetabile, Volume 137. Koeltz Scientific Books, Königstein. Cena: 280 DEM. ISBN 3-87429-339-4 (cały suplement); 3-904144-17-0 (niniejszy tom).

Jak można przeczytać w krótkiej notce redakcyjnej, omawiany tom jest prawdopodobnie ostatnim z serii suplementującej monumentalne dzieło *Taxonomic literature* (określane skrótowo jako TL–2), a właściwie jego pierwszy tom, wydany w 1976 r. i obejmujący nazwiska od A do G. Był on najogólniejszy spośród wszystkich siedmiu tomów tego dzieła, gdyż dopiero w miarę wydawania kolejnych tomów biogramy i spisy publikacji poszczególnych autorów stawały się coraz bardziej szczegółowe. Nic więc dziwnego, że pierwszy tom TL–2 wymagał aż tylu suplementów i wielka naprawdę szkoda, że śmierć autorów uniemożliwiła dokończenie tego dzieła.

W niniejszym tomie znalazło się w sumie 434 botaników, z których 365 pojawia się tu po raz pierwszy, a dla 74 uzupełniona została ich bibliografia. W tej drugiej grupie autorów najpełniej, bo aż o 207 pozycji, został uzupełniony biogram A. Englera (1844–1930), jednego z najwybitniejszych botaników w historii. Na drugim miejscu znalazł się czeski botanik K. Domin (1882–1959), z którego bogatego dorobku naukowego zacytowanych zostało dalszych 110 prac. Na pewno usatysfakcjonowani będą również hepatikolodzy, których winna zadowolić obejmująca 94 pozycje bibliografia prac A. W. Evansa (1868–1959), wybitnego amerykańskiego znawcy wątrobowców. Natomiast badacze filipińskiej flory znajdą tu pełny zestaw prac (93 tytuły) A. D. E. Elmera (1870–1942), który prawie całe swe życie poświęcił badaniom systematycznym roślin tego kraju. Po 73 publikacje zacytowano z dorobku niemieckiego botanika O. Drudego (1852–1933) i szwedzkiego ekologu i lichenologa G. E. Du Rietza (1895–1967), a dla dalszych pięciu botaników podano co najmniej 50 publikacji.

Wśród botaników zaprezentowanych w TL–2 po raz pierwszy przeważają badacze o mniej znanych nazwiskach, legitymujący się niewielkim dorobkiem, przynajmniej w okresie objętym przez tę bibliografię. W tej grupie uczonych największymi osiągnięciami (64 publikacje) może pochwalić się holenderski biolog W. M. Docters van Leeuwen (1880–1960), wieloletni dyrektor słynnego Ogrodu Botanicznego w Buitenzorgu na Jawie. Drugie miejsce zajmuje tu szwajcarki algolog i embriolog A. Ernst (1875–1968) z 42 publikacjami, zaś na trzecim miejscu (29 prac) niemiecki botanik A. W. Eichler (1839–1887), od 1868 r. do śmierci redaktor słynnej *Flora Brasiliensis*. Jeszcze tylko pięciu dalszych botaników ma więcej niż 10 publikacji, zaś cała reszta, czyli prawie 360 badaczy ma mniejszy dorobek.

Polskie akcenty w tym tomie są więcej niż skromne. Nasz kraj reprezentują tu tylko J. M. Dobrowolski (1886–1958) oraz B. Eichler (1843–1909). Z dorobku pierwszego zacytowano jedną pracę z 1917 r., zaś z bibliografii drugiego wybrano tylko trzy prace algologiczne. Nie jest to oczywiście wyczerpująca lista polskich botaników z tej grupy nazwisk. Na pewno winni się tu znaleźć tacy badacze jak R. M. Dreżepolski (1884–1862), który opisał szereg nowych taksonów wiciowców roślinnych, florysta K. Drymmer (1851–1937), J. A. Dziarkowski (1747–1828), S. Dziubałtowski (1883–1944) czy K. H. Erndtel (1670–1734), autor jednej z pierwszych flor okolic Warszawy. Pomimo skromnego polskiego wkładu do światowej systematyki roślin warto byłoby opublikować nasz dorobek na tym polu. A może tak, nie oglądając się na innych, należałoby pokusić się o wydanie polskiej literatury taksonomicznej. – RYSZARD OCHYRA, *Pracownia Briologii, Instytut Botaniki, Polska Akademia Nauk, ul. Lubicz 46, PL-31-512 Kraków, Polska.*